

Л. КРАВЧУК УВАЖАЄ КРИМ ЧАСТИНОЮ УКРАЇНИ

Симферопіль (УНІАР). — У числі з 13-го серпня газета „Тавричеські Новості“ надрукувала інтер'ю з Президентом України Леонідом Кравчуком. На запитання, чи вважає Президент за можливе, щоб Крим із зони розбрату перетворився на своєрідний міст, що став би механізмом здійснення взаємних інтересів Росії та України, Л. Кравчук відповів, що у Швайнарії є франкомовні кантони, розташовані на кордоні з Францією, але ніколи не поставало питання про приднання цих кантонів до Франції, бо національно-культурні та економічні інтереси мешканців тих кантонів є захищені. Ніхто не

порушує прав росіян у Кримі. Крим може бути тільки багатонаціональною територією із цілком демократичними інституціями. І тільки тоді він стане мостом, про який тут запитували.

Щодо придбання кримчанами подвійного громадянства, Президент відповів, що закон про подвійне громадянство в Україні є, однак це дипломатичне питання і його треба вирішувати спільно з іншими державами. Спочатку треба затвердити себе як громадянина однієї республіки, а вже тоді ставити питання про подвійне громадянство, сказав Президент.

Незабаром появляться українські пашпорти

Київ (УНІАР). У четвер, 13-го серпня, пашпортний відділ міністерства внутрішніх справ України повідомив, що вручення перших українських пашпортів громадянам незалежної України заплановано на кінець цього року, а ввесь процес

заміни советських пашпортів на українські триватиме п'ять-шість років. Український пашпорт відповідатиме кращим міжнародним зразкам і буде універсальним, — як для внутрішнього, так і для закордонного вжитку.

СУМ в Америці приготується до здигу

Нью Йорк (СУМ). — Крайова управа Співки Української Молоді в Америці приготується до 41-го Всеамериканського Маніфестаційного Здигу, який відбудеться під гаслом „Знов лунає слава України“.

Здиг, який відзначатиме першу річницю проголошення відновлення незалежності України, 50-річчя створення Української Повстанської Армії 100-річчя з дня народження Патріарха Йосифа Сліпого, відбудеться на оесі СУМ в Елленвілі, Н. Й., від 4-6-го вересня ц. р. Командантом здигу є Богдан Гаргай. Офіційне відкриття відбудеться у суботу, 5-го вересня, о год. 10-й вечір.

У програмі здигу передбачується змагання футболу і відвідування, мистецькі концерти, товариські зустрічі та забави.

Традиційна маніфестація на частині здигу відбудеться

ся у неділю, 6-го вересня, о год. 12-й полудні. Головним доповідачем буде Євген Чолій, новообраний голова Центральної управи СУМ.

У мистецькій програмі виступатимуть танцювальний ансамбль „Україна“ з Осеруку СУМ в Чикаго під керівництвом Євгена Літвінова та оркестра „Трембіта“ з Осеруку СУМ в Монтреалі. Також запрошено до участі у здигу ансамбль музики, співу і танцю „Черкаські козаки“ з України, які виступатимуть під час окремої програми в неділю, присвяченій 50-літтю УПА.

Вступ на Осерло на час здигу є 10 дол. для дорослих, а в неділю 5 дол. Вступ для юнацтва й молоді до 17-го року життя — безплатний. Під час забав у п'ятницю, суботу і неділю до танців пригваритимуть оркестри „Чарівні очі“, „Рута“, „Бурлаки“ і „Луна“.

„Спільними силами досягнемо краєві висліди“

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Х. В-Ф). — Союз Українок Америки має за собою вже довгу історію відповідальності громадської діяльності, тож і не дивно, що окремі відділи цієї жіночої організації також плеають що добу і пожиточну прикмету.

У цьому випадку це відноситься до 113-го Відділу СУА в Нью Йорку, який цього року знову шукає можливостей заробітку для підтримки своїх таких важливих добродійних починів, як Український Музей та поміч дітям потерпілим від чорнобильського катастрофи. Ото ж вирішили перевести лотерею, де привабливо та єдино вигравашо є лотосова поїздка для двох осіб, із квітком на літак включно, на інвагурацію морської подорожі українсько-американської фірми Одеса-Мері на пароплаві „Грузія“ — одному із п'яток пасажирських кораблів згаданої фірми. Морська подорож триватиме від 31-го жовтня до 7-го листопада. Пароплав відіде з порту Ст. Пітерсбург, Флориди, та на своєму морському маршруті

У редакції „Свободи“ (зліва): Х. Жарська-Шох, голова 113-го Відділу СУА в Нью Йорку, В. Ковбанок-Шумейко, Д. Сушків-Мер; стоять (зліва): М. Маслов і О. Бут.

відвідає такі порти, як Гондурас, Беліз і Канкун. До редакції нашого щоденника зайшли члени 113-го Відділу СУА — Дарія Сушків-Мер і голова Христини Жарська-Шох у товаристві Віри Ковбанок-Шумейко, власниці фірми подорожей „Ковбанок Травел“ у Нью Йорку, Миколи Маслова з інформаційного бюро УКРІНФОРМ і Олександра Бути, віцепрезидента фірми морських подоро-

Відзначать 100-ліття священства Митрополита А. Шептицького

Філадельфія — Митрополит Стефан Сулик повідомив, що відзначення століття священства Слуги Божого Андрія Шептицького відбудеться тут протягом двох днів — у суботу і неділю 26-го і 27-го вересня. Спеціальні Богослуження і вшанування відбудуться в соборі Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці.

Кіельній вшануванні відзначитимуть важливі особистіх справ Митрополита Шептицького перед Папою Пієм Х у справі встановлення української єпархії у США.

У програмі вшанування відбудуться два симпозіуми. Перший 26-го вересня о год. 10.30 рані англійською мовою. Другий симпозіум — українською мовою цього ж дня о год. 1.30 по полудні. Оба симпозіуми будуть в аудиторії паравільної школи.

Запрошені Владика УКЦеркви відслужать Моле-

бен в неділю 27-го вересня о год. 3-й по полудні у митрополічному соборі. Після Богослуження процесія перейде зі собору на місце, де давніше був перший собор Владика Сотера Ортинського. Місце, де стояв той собор вже відповідно пригварено і там буде стояти статуя-пам'ятник Слуги Божого Андрія. Відбудеться вшанування відзначення вшанування пам'ятника. Після цього в аудиторії паравільної школи відбудеться кіельній концерт в пошану Митрополита Андрія.

Проект пам'ятника виконав відомий скульптор Лев Молодзжанський з Канади. Висота пам'ятника — 10 футів, стоятиме на квадратній гранітній плиті товщиною п'ять футів, а все це на відомому фундаменті. Проект Слуги Божого Митрополита Андрія зображення у спискованих ризах.

Військова профспілка і міністерство оборони України склали угоду

Київ (УНІАР). — Тут 13-го серпня профспілка працівників збройних сил України уклала угоду з міністерством оборони України на 1992 рік, якою передбачено активний захист соціальних, економічних і трудових прав та інтересів працівників збройних сил.

У документі зазначено, що сторони зобов'язуються постійно турбуватися про своїх працівників, підвищувати їхній життєвий рівень, своєчасно вирішувати їхні побутові та інші проблеми, створювати умови для підтримання постій-

ної бойової готовності збройних сил України. Угода передбачає, що всі накази та директиви міністерства оборони України стосовно трудових і соціально-економічних справ та інтересів працівників розроблятимуться з участю радів профспілки, а за погодженням з нею. Члени профспілки, які сумлінно працювали у системі збройних сил не менше 15 років і потребують поліпшення житлових умов, можуть отримати житло на рахунок житлового Фонду міністерства оборони.

Моряки відстали від Гранд регати

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Сюди 13-го серпня дісталися моряки з кількох країн, яких яхти зазнали пошкодження й тому відстали від Гранд регати. Російська яхта „Тихий Дон“, яка прибула до Нью Йорку, має загалом із дев'ятьох осіб, серед яких росіянин — капітан Євгеній Панєв; моряки — українськ Сергій Влащенко, словаки Пітер Глу-

хань і Пітер Тут; поляк Кшиштоф Кухарський, росіянин — Геннадій Портнов, Валерій Жбаніков і Владмир Шинцов. Одні моряки після прибуття на Форт-Літворт потрапили до шпиталю, замість якого згодом вирушили на яхті „Тихий Дон“ до Нью Йорку американців з Кокоа Біч, Фла., Том Голмс.

Кореспондент словацької телебачення Пітер Глухань розповів, що їхня яхта „Словаки“ вже здійснює успішну подорож навколо Європи в 1990 році, однак цього року під час Гранд регати зазнала пошкодження, тому вони вирішили продовжити океанську мандрівку на російській яхті „Тихий Дон“ і так дісталися до Нью Йорку. Поляк К. Кухарський належить до словенської залози.

Українець Сергій Влащенко народився в Ростої-на-Дону в українській родині. В українській школі ніколи не навчався, але розмовляв чисте українською мовою, чого навчили батьки. З великим зацікавленням скочив у руки „Свободу“ і відразу почав читати й захопився розповідати своїм колегам, про що там пишуть. (Закінчення на стор. 3)

М. ГАВРИЛЮК — „МІС СОЮЗІВКА“ 93

У суботу, 15-го серпня, у конкурсі за звання „Міс Союзівки“ на 1993 рік, жорі обрало Марію Гаврилюк. На першу кралю обрало Наталку Воробець, а третє місце поділяють Христя Ратич і Петруся Гованська. Подробний перебіг конкурсу на Союзі будуть поміщені в наступних числах „Свободи“.

„Нью Йорк Таймс“ пише про можливе бомбардування Багдаду

Нью Йорк. — Газета „Нью Йорк Таймс“ повідомила в неділю, 16-го серпня, що в понеділок рано З'єднані Стати і їх союзники з антіракської коаліції мають намір спровокувати конфронтацію з Іраком, яка стане приводом для бомбардування будинку міністерства військової промисловості в Багдаді.

Кореспондент „Нью Йорк Таймс“ Патрик Тайлер — автор повідомлення, надрукованого на першій сторінці справи, де газета переважно друкує найважливішу інформацію для, — покликаний на „американських урядових чиновників, знайомих з планами Адміністрації Буша“. П. Тайлер підкреслює, що бомбардування заплановано на час відкриття конвенції Республіканської партії і ставит за мету підняти престиж президента Джорджа Буша.

На повідомлення газети зразу ж появились відгуки високопоставлених чиників Адміністрації Буша і керівників виборчої кампанії Президента. Всі вони в один голос заперечили повідомлення „Нью Йорк Таймс“. Секретар Департаменту оборони Річард Чейні назвав повідомлення газети вимовкою і додав:

У СВІТІ

ВЕРХОВНА РАДА Нагорно-Карабахської республіки спеціальним указом запровадила воєнний стан — у зв'язку з „широкомасштабною агресією з боку Азербайджану і окупацією значної частини Нагорного Карабаху“. Воєнний стан триватиме шість місяців і передбачає мобілізацію всіх чоловіків у віці від 18 до 45 років.

В ЧЕТВЕР, 13-ГО СЕРПНЯ, снайперською кулею вбито 45-річного продюсера американської телекомпанії Ей-Би-Си Дейвида Каплана. Авто, яким їхав Каплан, входило в супровідний ескорт югославського прем'єр-міністра Міланя Паніча. На великій швидкості ескорт мчав від сараєвського летища до штабу місцевого контингенту ООН. Пораненого у спину Каплана негайно завезли до шпиталю, однак рана виявилася смертельною. Д. Каплан став першим американським журналістом, котрий загинув під час терористичної війни в Югославії. Від літа минулого року тут вбито понад 30 репортерів з різних країн.

ГРУЗИНСЬКЕ МІНІСТЕРСТВО закордонних справ у своїй ноті на адресу міністерства закордонних справ Росії повідомило, що колишній президент Грузії Звіяд Гамсахурдіа, який переходить на російській території, створив там центр для вишколу терористів. Іхньою подальшою метою є дестабілізація суспільного життя в Грузії. Правоохоронні органи мають докази, що терористична акція, здійснена 23-го червня проти заступника голови Державної ради республіки Джабі Іоселіані, у висліді якої було багато жертв, спланована з особистою участю Гамсахурдіа.

В ЧЕТВЕР, 13-ГО СЕРПНЯ, уряд Південно-Африканської Республіки оголосив, що погоджується прийняти спостерігачів ООН, які візьмуть участь у спробах замирення ворогуючих фракцій. Міністер закордонних справ ПАР Пік Бота повідомив про звільнення великої кількості політичних в'язнів і амністії для осіб, засуджених за злочини, що мали в своїй основі політичні мотиви. Власті запевнили, що амністия стосується тільки в однокій мірі бойовиків воєнної організації Африканського національного конгресу, членів правих екстремістських білих організацій і працівників служби безпеки.

В РОСІЇ ЗАКІНЧЕНО складання остаточних списків 639,766 японських військовополонених, котрі перебували в советських концтаборах у Сибіру після закінчення Другої світової війни. Про це повідомило токійське агентство Кюдо Цусін, посилаючись на російській офіційні кола.

ПРОГРАМА НОВИН російської телебачення „Вєсті“ проментувала пресову конференцію Партії економічної свободи, яка відбулася в Москві. Мова йшла про взаємні держави і підприємства. „Якщо звичайний рекет вибирає у підприємств 2—3 відсотки його прибутку, то державний рекет (оплата ліцензій, справ, санітарного нагляду та ін.) в десять разів більший“, — сказав голова Партії економічної свободи Константін Боровой.

УКРАЇНА РОЗБУДОВУЄ І ЗАКРІПЛЮЄ СВОЮ СУВЕРЕННУ ДЕРЖАВУ

Київ, Україна. — Кореспондент газети „Нью Йорк Таймс“ Стивен Ерлангер надрукував у числі з 17-го серпня довшу інформацію про присвячену їм разом України, немовби у першу річницю проголошення незалежності, яку Україна відзначатиме 24-го серпня.

Після проголошення незалежності, акт якого був підтверджений в загальному всенародному референдумі, — пише Ерлангер, — Україна успішно конструктивно, без внутрішніх поділів, розривів, закріпила свою державу інституціями суверенної держави на кожному відтинку — від міністерства закордонних справ починаючи і на об'єктах економічних реформ кінчаючи. Вона накопичує тепер свої золоті резерви і надіється на закордонну допомогу, зокрема від Міжнародного монетарного фонду і Міжнародного банку допомоги і реконструкції для того, щоб вже в найближчому часі ввести свою власну валюту гривню.

Провив закріплення державної суверенності можна побачити в Україні на кожному кроці. Україну заливають національні символічні прапори, формують власні збройні сили, а воєки помалу, але систематично міняють свою військову уніформу і чимраз більше воєки, які присягнули на вірність українському народові позувають заміною советської зірки і червоної п'яти зірки української тризубом. Зникають також пам'ятники Ленінові й інші советським окупантам, які символізували донедавна колишню советську владу.

Міняють свої політичні погляди також люди на керівних становищах, чого Ерлангер, доказом чого може послужити прикладом Президент України Леонід Кравчук, який перелутком був советським ідеологом. Центральним комітетом Комуністичної партії України, а тепер дуже часто і може

неправильно, його називають „українським націоналістом“, а ворожі чинники „сепаратистом“, „але немає де правди діти — його обрали у вільних демократичних виборах і він легально очолює тепер центральні-біорократичну владу в Україні та шукає найкращих та реалістичних шляхів економічної і політичної зміни та поправ життєвого рівня населення“.

Л. Кравчук за всяку ціну намагастись зберегти політичну стабільність в державі, зменшувати, але обмежити до мінімуму міжнародно-політичні непорозуміння і за це його шанують навіть ті, які є здекларовані противниками централістичної влади і автократії й економічного застою.

С. Ерлангер порушив також проблему відношення Руху й інших політичних і громадських національних сил в Україні до Уряду Л. Кравчука і Кабінету Міністрів з прем'єр-міністром Вітолом Фокіном на чолі. Він цитує також Валентина К. Симоненка, першого заступника прем'єра, який нібито стоїть на становищі, що треба міняти не тільки саму економічну систему, але також наставлення народу, громадян України, робітничий і селянський верстви, від якої, на його думку, залежить поліпшення ситуації в майбутньому.

Володимир К. Черняк, голову Думи і провідного члена Руху, Ерлангер ставить, як протиставлення до планів В. Симоненка. Він є прихильником реформ тепер, бо чим довше „мі відкладатимемо їх тим тяжче буде їх реалізувати“. Покликаючись на Михайла Гориня, голову Української Республіканської Партії і парламентариста, Ерлангер говорить про загрозу для України зі сторони Росії, доказом чого є протиставлення у розподілі Чорноморської флотії і кримська проблема.

В АМЕРИЦІ

НЕ Є ДЕРЖАВНОЮ ТАЄМНИЦЮ, що стан економіки в країні є може найважливішим політичним припідом у передвиробничій кампанії, тому й не дивно, що обидві політичні партії це використовують. Минулого тижня Конгресове бюро бюджету подало до відома, що економіка США „наблизилася до стадії стійкого відновлення“, але не покращає до того ступня, щоб обизбити безробіття ще перед виборами. На наступних тидорах року передбачається погіршення, але постійне економічне відновлення. Аналітики пообіцяють, що така прогноза не є надто підбадьорюючою для президента Джорджа Буша перед виборами.

ФЕДЕРАЛЬНІ ІНСПЕКТОРИ ствердили, що катастрофа на залізничному шляху між Нью Йорком і Ньюпортом Нью-Йорк, де з понад сотні пасажирів 74 було поранено, була спричинена кримінальним актом вандалізму. Цей небезпечний поїзд був приладок фірми Амтек стався у середу ввечерю, 12-го серпня. Інспектори Крайової транспортної ради безпеки заявили, що цілу справу передали в руки ФБІ після того, як знайшли докази, що хтось зумисне переставив вагон, що й спричинило катастрофу. Про докази злочинства у випадку цієї катастрофи засоби масової інформації повідомили речник Крайової транспортної ради безпеки Брент Валер, підкреслюючи при тому, що смертних втрат не було.

ДУЧІ ЗГІДНО З ПЛАНОМ зменшення своїх військ за кордонами країни, речник Пентагону заявив, що до осені 1995 року закрийють 70 закордонних військових баз. Згідно з повідомленнями Пентагону, більшість військових баз США знаходяться в Європі за винятком однієї у Південній Кореї. З європейських американських військових баз 28 є в Німеччині, дев'ять в Англії, шість в Італії, три в Туреччині та по одній в Голландії і Бельгії. Під сучасну пору в Європі є 200,73 американських воєнок, а до 1995 року там залишиться тільки 150,000.

ЗЛАГДНЮЮЧИ СВОЇ вислови на тему абортів, президент Джордж Буш під час інтер'ю у своєму кабінеті в Білому Домі для програмі вісток „Дейлітайп“ телевізійної мережі Ей-Би-Си заявив, що коли б одна із його вичуток вирішила мати аборт він підтримує її рішення, хоча особисто був би проти цього. Аналітики уважають, що таке залягнення думки Президента по питанням абортів є дежким відхиленням від його раніших заяв.

Великий торговельний простір Північної Америки

12-го серпня цього року проголошено подію, історичне значення якої вийняється щойно у майбутньому. З'єднанні Стейти Америки, Канада і Мексико порозумілися про заведення мит ними торгівлі — без митних бар'єрів. Тисячі продуктів кожної з цих трьох країн зможуть шукати збуту виключно тільки на базі суперництва щодо якості і ціни. Всі подробиці будуть ще устійнені. Але вже згода на сам принцип створення такого великого торговельного простору на північно-американському континенті має величезне значення. Воно переступає межі суто економічного характеру. Це також велика політична подія. Коли це принципове порозуміння буде оформульоване у тексті договору, то такий договір мусить перейти ще через ратифікацію Конгресом. Можливо, що до успіху переговори у цій справі примусився факт цюгоричних президентських виборів та можливість програної президента Джорджа Буша й перемоги демократичного кандидата Білла Клінтона.

Найбільш характерні риса філософії Республіканської партії — це акнайбільше потурання приватній власності, якнайбільше обмеження втручання держави до життя і всіх дій громадян. Демократична партія — навпаки, зближена до філософії соціалізму — контролює держави над різними діями громадян життя і дії громадян. Ця різниця принципового підходу до проблеми законної торгівлі яскраво проявилася у підході до запису Америки японськими, південнокорейськими чи тайванськими продуктами. Конгрес із демократичною більшістю схилився завжди до вимоги американських робітників спілок, щоб зторити митні бар'єри для чужинських продуктів, бо вони мовлять, шкодять внутрішньому ринку праці в Америці. Президент Буш завжди принципово протиставив такій вимозі, обстоюючи становище вільної торгівлі, свободної конкуренції й виключення загрози митної війни у міжнародній торгівлі. Тому логічно, «Нью Йорк Таймс» з 12-го серпня ч. р. передає, що у випадку перемоги демократичного кандидата Білла Клінтона у цюгоричних осінніх президентських виборах — він захоче перевести поважні зміни у цьому тридержавному торговельному договорі.

Між З'єднаними Стейтами Америки і Канадою на півночі та Мексико на півдні нема ніяких так званих природних кордонів, — подібно, як нема таких кордонів між Україною та Росією: тоталітарні кордони відмежовуються від зовнішнього світу. Античний Китай здингував був «китайський мур», рештки якого є атракцією для чужинських туристів. Сюзетський Союз з комуністичною партотратією відмежувалася від решти Європи, за запізнюю завісою. Комуністична Східна Німеччина збудувала однієї нощі злочасний берлінський мур. Демократія такі штучні перешкоди ліквідує. Воно пов'язане не тільки з ідеологією і політичною та економічною філософією, але й із практичними можливостями. Щоб Америка відмежувалася від Мексико на півдні та від Канади на півночі колючим дотром, треба би мільйонною армією митних сторожів, щоб зберегти непошорним такий штучний кордон. Маючи завжди на увазі паралелі з відношенням до України — якої армії треба, щоб створити і зберегти митний кордон з Росією? Це одна з проблем України.

Американські і канадські громадяни можуть подорожувати по Північній Америці без окремих віз. Європейська економічна спільнота змагає не тільки до скасування паспортних віз для громадян усіх членських країн не тільки до скасування митних бар'єрів, але й до створення однієї «європейської армії» та створення спільного апарату законної політики, що породжує спротив головно Англії. Ця проблема затримує не тільки справу безпеки й охорони економічних інтересів, але й питання національної гордості, особливо у таких сучасних молодих відроджених державах, як Україна. Заключений тепер договір про великий безмитний торговельний простір Північної Америки стане предметом дебат, схвалювання і критики передусім від фахівців економістів. Вони аналізуватимуть користі і шкоди від свободної безмитної торгівлі. Корисним буде створення одностайної політики у законній торгівлі всіх цих трьох держав. Практика показала, що тільки у демократичній системі можливі економічний розвиток такий, як настав у країнах Західної Європи та Північної Америки. Скасування митних бар'єрів між ЗСА, Канадою і Мексико відкриває двері до розквіту промислу і торгівлі в усіх цих країнах, до ліквідації безробіття та вирішення високої стопи життя й добробуту — матеріального і культурного.

Микола Бараболяк

АМЕРИЦІ НЕ ВИКРУТИТИСЬ ВІД АКЦІЙ У БОСНІЇ

ном і президентом Боснії Ітєбеговичем, проти спільного ворога. В цій метушні наші люди мали б бути неуральними, бо вони там тільки поселенці. Але як казали, серби напевно вважать їх хорватами, тож ворогами. І так жертвою падають наші церкви, про що вже раніше були вістки у нашій пресі, а між виселенням, вбитими і заперотореними в концентраційних таборах певно тисячі наших братів.

Друге: чим певно, що президент Буш готовий вислати проти сербської агресії американські повітряні сили, та обстрілювати сербами окуповані території з американських кораблів на Адріатику. Але, щоб зліквідувати сербську агресію, треба підслати те сухопутні з'єднання... а на це Америка не піде. Підкреслюється, що Югославія — це частина Європи, тож треба б послати туди європейські війська, це відповідальність Європи. В Європі ж голосно про те не мовлять, але пауче поти, що коли Америка веде перед сухопутними військами у Кувейті то й в Югославії годилося б ЗСА весті перектеж. А тут заважає. Виходить наверх межі американського лідрства. Тілер не дав рад сербським четникам. Прийшлося би й Америці і союзникам пролити багато-багато крові,

Роман С. Голіт

ПРО МИНУЛЕ ПОЛЬСЬКОГО І УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Maciej Koszowski, *Między Sanem a Zbruczem, walki o Lwów i Galicję wschodnią 1918—1919. Wydawnictwo ZNAK, Kraków, 1990, 312 stron.*

кого населення, має бути невід'ємною частиною Річи Посполитої, тобто, другою по Варшаві її столицею.

Розпочалася війна, яка принесла понад 25,000 жертв і стала основним зворотним пунктом в історії двох народів, що на протязі 600 років жили разом на цьому відтинку землі. Польща, під час воєнних дій, а також і пізніше, старалася вилупити на річці Родна Амбасадорів з 14-го березня 1919 року, щоб вона визнала де корі суверенітету Польщі над Східною Галичиною, а тому пробував спротивитися уряд Західно-Української Народної Республіки. Загальновідомий вислів лорда Д'Абернона, який бій за Варшаву в половині серпня 1920 року, назвав «вісімнадцятим найважливішим боєм в історії

щоб відсунути нових сербських четників із окупованих ними боснійських хорватських територій... Генерали радять бомбити сербські військові інсталції, навіть Београд, але в рукописному війні з партизанами не виходить, бо цим способом витрати не доведеться.

Для України, це неприємне мemento. Не виглядає, що Україна готує нині агресію типу сербської, але рускої і шапошніковий ліхтякують на нагоду. А така могла б прийти незважаючи на злості України на шляху до незалежності. Наполеон програв, Тілер був побитий Росією... Не ці самі аргументи бачу в бисунені, коли НАТО протиставляється агресії з метою відновлення колоніальну Росію? Тому для нас така важлива постава Заходу супроти сербської агресії. Мабуть, врешті ЗСА не опустяться пресей публічної опції свідати і застосують лещо драстичні методи оборони на агресії в Європі, як це було досі, а все ж є сумніви. А це прикро для нас. Об'єктивно заданням нас правді дуже важке. Сербі зайняли досі 95 відсотків території Боснії, і хоч 30 хорватів Хорватії. З Хорватією договорення в питанні кордонів можливе. Вони і так окупували вже частину західної території

Боснії. Мусульманське населення порозкидане. Найбільш їх скучення у прикордонній смузі. Хорватією та при західному кордоні з Сербією; теж у смузі від Сараєво смугою до кордону з Хорватією на північ. Це саме в смузі, де поважає центри наших поселенців. Коли це пишу, засоби масової інформації засоби вістку, що президент Буш догадується урешті визнати незалежність Словенії, Хорватії і Боснії. Щодо Боснії — це мутарта до після обиду. Говориться, що президент Боснії, Ітєбегович, не хоче перегорвати зі сербами, вважаючи, що це буде занадким визнанням якось претензії сербів до території Боснії.

Та коли Захід з ЗСА прийде врешті з якоюсь допомогою проти сербської агресії, то леще чи можна думати реально в даних умовах про відновлення кордонів Боснії. Боснія — це штучний державний зціпок трьох меншин. У цих умовах годі трактувати боротьбу боснійців (мусульман, які змагаються за здійснення принципу самовизначення народу, наріняє скажімо з хорватами. На мій розсуд, єдині розумні заходи, зліквідувати цю державу, забезпечивши у якійсь формі незалежності аспірації мусульман, встановити нові кордони, і, а це головне, мирним шляхом договоритися про переселення населення. На довшу мету не можна вимагати, щоб християни (православні серби і

(Закінчення на стор. 3)

турками. Українські політики такої опції скорше не мали.

У Східній Європі встановлюється доля загальноєвропейського політичного порядку, а леще те, що діялося на території колишньої імперії Романових, далеко перелопило поза межі місцевої політики. Коли пригнітається ближче поточасній ситуації, то побачимо, що поза Польщею і Україною, ніхто не мав ані фізичних, ані політичних можливостей для рішального впливу на хід подій на Сході. Про більшевизм симпатії були тоді дуже сильні серед спільнотівих і військових. Залишилися тільки два чинники, які могли вплинути на хід подій на теренах колишньої імперії, а це народження поліції 123-літньої неволі Польщі і аспірація також до незалежності — вперше у сучасній історії України. Для обох цих держав відношення до східного сусіда установлював засадничу справу цілого політичного існування ключовий елемент рації держави.

Закінчення буде.

відбулася бабуся.

— Я зовсім не стара. То в ваші часи дівчина нічого іншого не мала робити як вийти заміж і стати квочкою. У мене є праця, багато інтересів, спорт, приятелі...

— В тридцять літ не так уже легко народити дитину... А хто хоче дітей? — відповіла Зіна. — Щоб тоді мене народила такий розбишчака, як я? Ні, дякую!

— Ти зовсім не розбишчака, а малою була й зовсім чудова. А вітм, від тебе мій білий геній народився! Кожен мусить мати хоч одну дитину! — заявила мама — Ну, нехай уже буде й дитина, хай і дівка, щоб ім було з ким битися, — усміхнулася Зіна, — алеж треба спершу чоловіка мати — а як мене покино ніхто путний не посватав?

— Бо ти дуже перебрівала. Юрко дуже гарний хлопцев, Дмитро теж непоганий, а Петрусь найкращий із усіх.

— Алеж вони вже всі три одружені...

— Бо ти їх відігнала. Дуже вже ти вередлива. Зіна змовчала. Якби вони знали тих кавалерів так, як Зіна... Але краще не казати — бож їхні батьки — добрі друзі Зіноної родни, не треба нікому сміяти в хату. Як не як, хлопці одружилися — як це не дивно — а добре живуть із своїми жінками, вже всі й дітей мають. А Зіна вільна і саміта. Здається, вродила й цікава, а в суботу ввечері нема куди піти, бо нема з ким. От може написати до того «матримоніального» — може веселіше буде, а в кожному разі — навчиться писати листи українською мовою.

Відповідь прийшла так швидко, як може справитися незолота пошта України, що в своїй рації стоїть у самім кімні прогресу.

«Мила нано Зіно! — писав Андрій. — Як присно було отримати лист від Вас, такий, як ми тут, і все ж такої іншої. Не криюсь, я дістав чотири листи від законної жінки, а не від тебе, ну воно не такі мене цікаві. Я вичлыво відповів, але хотів би їх відкнутити, а листуватися тільки з Вами».

Листування пішло швидкими темпами. Андрій прислав Зіну прислати фотографію. Зіна відповіла, що цього не зробить, бо зовнішність обманює. «Може зовсім негарна на вигляд, але хіба ж вигляд — то все?» Натомість Андрій одразу прислав свою світлину. Був справді гарний,

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує Лев Шквеня

Прелюдія історичної подорожі на місяць

Виліз з Флориди відбувся без перешкод і космічний корабель летів зі шумом і світлом на зустріч з місяцем. Внутрі корабля безстрашні, «астронавти» піднялися із своїх сидін та вирішили відслівтати цій історичний момент склянок старого вина. Один з них витягнув пляшку «Бургунда», яким вони запили собі за шастле, «обідняний» змілі з її сателітом.

Ця подія не відбулася у командній кабіні Аполлона 11, але становить під будий уваги молодого французького письменника Жюль Верна (1828—1905), засновник літератури наукової фантастики, що 104 роки перед вилетом першої людини на місяць агенством НАСА відтворив цю подорож у своїй фантастичній повісті «Землі на місяць» (1865).

Жюль Верна, хоч жив у Вік віснадцятого століття, гарчичм звеличавим був туризмом розвитку технології та вірив, що людина, вже в недалекий майбутності, визволиться з пут земної гравітації і стане стопною на поверхні місяця. З таким наставленням Жюль Верна до розвитку технології та космічних польотів не було жадного сумніву, що він скоріше чи пізніше напише фантастичну повість про подорож на місяць.

Напротязі тисячоліть людство було зачароване срібним диском на небі, тому не сплидається, що вже в 150 році до нашої ери великий філософ і математик Лукіан з Самосати написав фантастичну повість, до речі, першу повість цього жанру у світовій літературі, п. з. «Правда історія», що й зміст становить подорож на місяць. Славний німецький астроном, Іоганнес Кеплер присвятив багато часу на теоретичне обрахування майбутніх подорожей на місяць. Сираде де Берсерак (1650) написав декілька повістей про подорож на місяць, з допомогою складних технічних пристроїв, між ними, металеві плити, що одержували вертикальний погін з великого магнету. Англієць, епископ Джон Вількінс (1641) писав також фантастичні повісті з яких передбачив, між іншим, встановлення колоній на місці, врешті американський письменник Едгар Аллан По, улюблений автор та літературний майстер Верна, написав шість ряд оповідань про подорож на місяць з допомогою баліонів.

(Закінчення на стор. 3)

чорнявий, з високим чолом, кучерявим чубом, світлим заміреним очима. Написав, що йому 26 літ, він майже дентист, лишається рік до диплому. Незабаром Андрій, стократно вичабишався за одверість, написав Зіні, що хотів би прийти до Америки, щоб, в першу чергу, особисто познайомитися з Зіною, а подруге — в Америці зговорити свій лікарський диплом. На той час Зіна вже говорила з Андрієм через телефон.

— Чому ж тобі потрібний диплом з-за кордону? — дивувалася Зіна.

— Тому, зозулько, — окамситовим баритоном пояснював Андрій, — що у нас тепер нема на чому навчитися останньої теорії. Бракує навіть доброго гінеу, голок для інєкцій, інструментів... Я хотів би бути не тільки добрим, а й найкращим дентистом. Якби ти могла мене підтримати, як поти я отримав диплом, я б тоді все це сториго повернув. Або й не повернув би, якщо б ти згодилася стати моєю дружиною.

— Дружиною? — вигукнула Зіна. — А ти ж казав, що твоє оголошення редакції помилково підсунула під матримоніальну шапку, що ти хотів тільки листуватися! — Це правда, кажу, що від України, але я радий за цю помилку. Мені б інакше ти до мене не написала...

— Ще одне речення, і я повису слухавку. Я заміняю тебе не хоч, хоч би тому, що ти на два роки від мене молодший.

— Ну і що? Якщо чоловікові можна бути старшим від жінки на двадцять літ, то можна й бути молодшим. Я певен, що ти дуже гарна й молода на вигляд.

— А якщо не гарна?

— Для мене вже гарна. Я хочу одружитися з тобою вже тепер — так буде легше і швидше дістати візу.

— Я когось в мішку не вистару. А візу тепер легко отримати й без одруження. Й її тобі хочаось, а жити будеш у моєй їдальні. Не поспішай, не куй заліза, поки воно не нагріється.

— Оце так ти перекрутила візую українську привідуку! Ну, добре, до скорого побачення!

Продовження буде.

Стипендії нагороди Братства св. Володимира

В неділю, 26-го липня, під час річного храмового свята українського православного собору св. Володимира в Пармі, Огайо, братство нагородило стипендіями студентів, які закінчили середню школу. Нагороди в сумі 2,600 дол. отримали: Олександр Грайф, Марта Джоган на Лієну Возняк. Крім їхніх академічних успіхів, нагороджені беруть участь в Українській Православній Лізі, співать у хорах, прислуговують у церкві. Братство, за 26 років, дало понад 35,000 дол. на стипендії для 63 студентів з парафії.

Зліва, перший ряд: Л. Возняк, О. Грайф, М. Джоган; другий ряд: о. Іван Наконечний, Омеян Павлович, голова Стипендіального комітету, протопрестер Степан Ганевич.

В курсах Інституту ім. Митр. Андрея Шептицького беруть участь студенти з різних Церкв

У Редвуді, Каліф., у приміщенні українського греко-католицького монастиря Преображення Господнього 20-го червня — 18-го липня відбулися 6-ті літні курси Інституту Східно-Християнських Наук ім. Митр. Андрея Шептицького.

Як повідомляє директор Інституту, серед студентів є члени чотирьох греко-католицьких церков: української, мелітської, румунської та закарпатської-русиної митрополії в ЗСА. С. також студенти православного й римокатолицького віровизнання. Студенти та викладачі з'їжджаються з усіх частин Америки й Канади на місяць викладів у монашину оточенні. «Це надзвичайна нагода не тільки зовні, але в глибокій спосіб запізнатися з живою традицією», — пояснює д-р Борис Гуляк, який недавно захистив дисертацію з історії Української Церкви при Гарварді та викладає «Загальний вступ до східних церков».

Відомий науковець та архимандрит цього монастиря о. д-р Боніфатій Луйк зазначає, що «присутність усіх постоєрних

людей в монастирі протягом місяця де в чому утруднює, але й збагачує життя монахів», яких нині є двадцять. Отець архимандрит викладає курс про літургійний рік у Візантійському обряді. Третій курс (усі вони на магістерському рівні) викладає о. д-р Андрій Чирівський. Це семінар, в якому студенти мають нагоду почитати коментар Митр. Андрея Шептицького на молитву «Отче наш» з подібними творами сімох Отців Церкви — від Оригена до Максима Ісуповічанина.

«Не знаю, чи деєсь можна знайти таку програму», — пояснює проф. д-р Хуан де Пасалакка з університету Пуерто Ріко, який вже четвертий раз бере участь як студент у літніх курсах. «Тут наука є тісно пов'язана з пережиттям, з життєвим досвідом, з молитвою — тому вона така могутня». Крім літніх курсів у Каліфорнії Інститут ім. Митр. Андрея Шептицького влаштує ряд університетських викладів при університеті св. Іава в Оттаві, а також заведе допоміжну семінарію в Україні та видавничу працю.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ дружина Президента Баєбара Буша в інтерв'ю з репортерами журналу заявила, що на її думку справа абортів не повинна мати місця в лідерному порядку конвенції політичної партії. Вона відразу підкреслила, що вона не заступає думку за чи проти, тільки висловлює свою особисту думку, бо вважає, що справа абортів є дуже особистою справою, а особисті справи повинні бути висвітлені в політичних манеріях.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ Державного департаменту ЗСА, фактиці з збирання продовольства з Покійного Інституту Сейтвотерського університету Айаго та Інституту продовольства й фуражного зерна Канзаскоко університету, які були законтроновані Агентство міжнародного розвитку ЗСА, завершили двотижневий вивчення потреб України у продовольстві та можливостей зменшення втрат продовольства.

„Спільними..“

(Закінчення зі стор. 1)

ко-американська фірма морських подорожей Олесс-Америка є відділом Чорноморської корабельної фірми та Міжнародного центру морських подорожей з осідком у Мінеапі, Н. Й. На американський ринок вони вийдуть у вересні.

Пасажи́рський пароплав на 480 місць причалить до сентпєрбурзького порту на Флориді та готуватиметься до семиденної подорожі по Караїбському морі.

Тут Х. Жарська-Шох І. Д. Сушків-Мерл підірлюють, що пароплав „Грузія“ в Нью Йорку буде вперше 22-го вересня. На його палубі тоді оголошать хто став тим шалентим і виграв лотерейний квиток 113-го Відділу СУА — однією з морських подорожей Причї нагоди це раз дякують фірмі морських подорожей Олесс-Америка за щедрий дар на їхню виграву, але рівночасно підкреслюють, що не меншим жертводавцем на лотерію 113-го Відділу СУА є також і Віра Ковбанск-Шумейко, власниці фірми подорожей Ковбанск-Травел, яка покрила всі кошти поштової пересилки лівсів. Пригадують союзники це нашим читачам і про те, що скориставшись з цієї подорожі пароплавом по Караїбському морі, учасники не тільки підтримують спільні українсько-американські почини, але також проведуть писемно час. Квитки для

„Прелюдія..“

(Закінчення зі стор. 2)

тожної, бо й капсула Аполлона 11 та стрільно Верна вилетіли до Тихого океану, звідкіль їх виволопили американські воєнні кораблі.

Різня між обома подорожами на місяць, основувала тільки на рішучі понові обох космічних суден, причому потягнимо сімлю стрільна Верна, була експлозізійна сила вистрілу з дула 900-стопоної гармати, сповненої 400,000 фунтів стрільної бавовни та запаленої електричною іскрою внутрі стрільна, а потім Аполлона 11 становила сила відштовху пливкого пального його рушійних ракет, запаленого електричною іскрою ззовні.

Астронавт космічного стрільна Верна не причалить на поверхні місяця із-за невеликої помилки в обрахуванні його траєкторії. Але передбачили Верне забезпечення своїх астронавтів великою кількістю експлозізійних ракет, при допомозі яких їм вдалося побороти притягання місяця та унаправити з його стрільно з орбіти на землю.

В суботу, 20-го червня, 67-й Відділ УНС „Запорозька Січ“ святочно відзначив 85-ту річницю свого існування, а також вшанував заслужених піонерів Відділу.

Ювілей розпочато Службою Божою в українській католицькій церкві св. Петра і Павла, опісля в гарно прикрашеній залі шкільної школи цієї церкви відбувся святковий бенкет при участі посадових міст Ансонії Томаса Ф. Галлігана та його дружини, а також представника Головного Уряду УНС-годового радного д-ра Василя Лучкова.

Ювілейне свято відкрив Франк Стубань, секретар і скрібник відділу. Він привітав присутніх, а особливо запрошених гостей та парохів св. Петра і Павла о. Петра Скринковського. Після того він передав продовження святом новоназначений заступник секретаря відділу молодий адвокат Сюзан Стубань-Монкс. С. Стубань-Монкс попросив о. П. Скринковського провести молитву і представила урядовців 67-го Відділу, а саме: інж. Мирослава Трояна — голову Відділу, Дмитра Кота — заступника голови, Франка Стубаня — секретаря і скрібника, Петра Гліву — голову контрольної комісії, Джака Ліпена — заступника голови. Опісля одкровення номовачкою вшановано померлих членів Відділу. Першим тромовцем був

Св. п. д-р І. Понович

До нас за океан дійшла з Парижу у Франції сінмла вістка, що св. п. д-р Іван Понович на 34-му році життя відійшов у вічність. Болочо вдарилася така вістка, що д-ра І. Поновича немає вже між живими. Всі, що пам'ятають гойкийого й зазначають йому багато добрих, перебуваючи у Франції після 1945 року, у 40-й день по смерті покійного засвітають свічки споминів і відзначають на його ювілей.

І. Понович тріхав до Парижу ще з 19-0-х років. Планував здобути звання доктора медицини, що українцям під окуляцією то-лішньої польської влади не було можливим. Перебуваючи в той час Парижі д-р І. Понович одержував з України повідомлення, що поляки переводять жорстоку панафікацію по українських селах і містах. Він уважав, що його обов'язком доводити західним державам про знущання польської війська і поліції над українським народом. Де дійшло до польської анбасади у Парижі, а відтак до уряду у Варшаві і поляки відбрали громадянські права д-ра І. Поновича і відбрали право повороту на батьківщину. Д-р І. Понович закінчив медичний студії але дипломом як бездержавний не отримав. Залишився у Парижі і примісився при Католицькій мілі на працю. Одружився з французенкою.

І. Понович організував світловий рух робітників-християн, був першим його президентом і примістив при Католицькій мілі в Парижі.

КОЛИШНЬОГО КОМУНІСТИЧНОГО диктатора Східної Німеччини Еріха Гонекера позбавлено статусу гостя члїської амбасади в Москві з тієї причини, що він „плів інтриги“ проти президента Бориса Єльцина і російського уряду. Про це розповів під час зустрічі з члїськими конгресменами міністер закордонних справ Чиле Еріке Сільва. Міністер не з'ясував, про які саме інтриги йдеться, однак повідомив, що Гонекера вислано з Москви як особу, котра була небезпечною для уряду Росії.

Ювілей 67-го Відділу УНС

Учасники ювілейного відзначення 67-го Відділу УНСОую (зліва): Ф. Стубань, В. Лучків, Дж. Ліпен, М. Троян, І. Пісарчик, С. Стубань-Монкс, Н. Пісарчик, о. П. Скринковський, П. Гліва і Д. Кот.

посадник міста Ансонії Томаса Галліган, який пригадав про перших українських іммігрантів в Ансонії та прочитав спеціальну прокламацію Заслуги для 67-го Відділу УНС, яку передав голові Відділу М. Троянові, а копію секретареві Відділу Ф. Стубаневі. Головним промовцем свята був інж.

М. Троян, який згадав перших піонерів організованого життя української громади в Ансонії та містечку Дербі, а особливо о. Антона Бончевського, першого і парохів церкви св. Петра і Павла, невомомого церковного і громадського діяча. Отець Бончевський організував ту першу українську вечірню школу при церкві і був її учителем. Вшановуючи заслужених поляків, ми високо оцінюємо їхню завзятість й наполегливість, які планували на майбутнє, бо завдяки їм маємо сьогодні церкви, школи, осередки спільноти та громадські й братські організації. В пам'яті далеких ідей наших предків, голова Відділу закликав присутніх подвоїти кількість членів Відділу. Для цього треба, щоб кожний член придбав тільки одного нового кандидата. Для заохоти інших М. Троян передав головному радному В. Лучковій виписану апликацію для нового члена Відділу, Секретаря і скрібника відділу Ф. Стубаня також передав йому апликації на нових членів УНСОую.

Наступним промовцем був головний радний д-р В. Лучків, який пригадав перші тяжкі кроки перших піонерів в Ансонії і їхню боротьбу за належні громадянські й національні права. Опісля головний радний роздав Грамоти Заслуги, пригатовані Головним Урядом УНС, для заслужених піонерів Відділу і тих, що є членом 50 або більше років. Значною подією дня був факт, що на ювілейному бенкеті були присутні два гості, а саме: Михайло Москалюк — основник і секретар української спільноти і Джін Валентіно — президент компанії „Селюлар-2000“, підприємця, який планує будувати бездроту телефонічну мережу в Україні. Вже наступного місяця він вийде в Україну, щоб продовжувати відповідні заходи. Він коротко поділився з присутніми про свої плани на майбутнє.

Після смачного обіду відбулася мистецька програма, в якій взяли участь Іван та Надя Пісарчики. Вони виконали пісні і танці під проводом Ф. Стубаня: народний танок „Гайка“, „Козачок“ та „Жито“. Присутній шперо нагородили їх оплесками за гарно виконані танці.

Гимном „Ще не вмерла України“ закінчено цей небувалий ювілей, який напевно залишиться в пам'яті присутніх на довгі роки.

Мирослав Троян, голова 67-го Відділу УНС

Ділимося спомину вісткою, що в середу, 12-го серпня 1992 р. по важкій і довгій недугі відійшов у вічність **МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ**

бл. п.

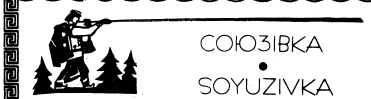
Михайло Мостовий

ур. 1923 р. в селі Дмитріє, Радехівського повіту, Україна. ПАРАСТАС — п'ятниця, 14-го серпня 1992 год. 8-ма веч. в похоронному заведенні Boylen, 188 East Avenue, Нью Бранзвик, Н.Дж.

ПОХОРОН — субота, 15-го серпня, год. 10:30 ранку в українській католицькій церкві при 86 Livingston Ave., Нью Бранзвик, Н.Дж. відтак тілні останки поховано на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

У глибокому смутку залишені:

дружина — ІЛІЗЕ дочка — ХРИСТИНА І ІНГРІТ з мужами і дітьми сина — РОДІАНІ з дружиною сестри в Україні та дальша родина в Україні й Америці

П'ятниця, 21-го серпня
8:30 веч. — **КІНЦЕВИЙ КОНЦЕРТ** учнів курсів українського народного танку
Інструктор: **РОМА ПРИЙМА БОГАЧЕВСЬКА**
10 веч. — **ЗАБАВА: „Звуки Союзівки“**

ВІДЗНАЧЕННЯ РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Субота, 22-го серпня
8:30 веч. — **КОНЦЕРТ: УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ХОР**
Мистецький керівник: **МИХАЙЛО ДІЛЮГА**
Гостинний виступ: **ОКСАНА КРОВІЦЬКА**
ЗАБАВА: оркестра „ОДНОЧАСНІСТЬ“

Неділя, 23-го серпня
2:15 по пол. — **КОНЦЕРТ** під відкритим небом Ансамбль „ФАТА МОРГАНА“ з Києва

МИСТЕЦЬКІ ВИСТАВКИ: ДАРІЯ ГАНУШЕВСЬКА — кераміка; ОКСАНА ЛУКАШЕВИЧ-ПОЛОН — батик, графіка, ювелірні вироби; ЛАВРО ПОЛОН — кераміка; ХРИСТИНА ГЕНТИШ — показ творів мистецтва різних художників

Конферансьє: **МАРІЯНКА ГАВРИЛЮК**

